

Gáll Tamás¹

Bombafenyegetés és vagyonvédelem²

Napjainkra a magántulajdon megnövekedett aránya és annak fokozott veszélyeztetettsége jelentősen előtérbe helyezte a személy- és vagyonvédelem folyamatos megújulásának szükségességét. A 21. századi biztonsági kockázatok fényében meg kell tanulni a robbantással való fenyegetéseket helyesen kezelni. Az elszomorító nemzetközi példák tükrében számolni kell a valós terror fenyegetettséggel, amely nem ismer határokat és nem feltétlenül szélsőséges vallási nézetekhez köthető. A kellőképpen alapos és naprakész vagyonvédelmi koncepciónak tartalmaznia kell valamiféle folyamat leírást a védendő intézmény, vagy objektum működésének szempontjából extrém helyzetet kezelésére.

Kulcsszó: vagyonvédelem, bombafenyegetés, extrém helyzet, biztonsági kockázat, terror

By now days the increased rate of private property and it is increased endangerment placed it to the forefront a significant need for continuous renewal of personal and property protection. In light of the 21st-century security risks, must need to learn how to handle correctly the bomb threats. In the lights of the worrying international examples we must count with the real terror threat, which not definitely associated to extremist religious views, and which has knows no boundaries. The sufficiently thorough and up to date security concept must be include some kind of process description concerning to the protected institution, for a threat or extreme situation from the business continuity in point of view.

Keywords: security, bomb threat, extreme situation, security risk, terror

Bevezetés

Manapság nem csak a kiképzett terroristák által elkövetett robbantásos merényletektől kell tartanunk, hanem számolni kell a jelen gazdasági helyzet hozományaként erősödő, konkrét anyagi-haszonszerzési céllal elkövetett robbantásokkal, és természetesen mint motiváció megjelenik a bosszú is. A bűnös szándékú emberek felkészülését nagyban elősegíti a világhálón másodpercek alatt szabadon elérhető információk sokasága.³

Nem csupán a bonyolult vegyi úton előállítható ipari robbanóanyagok receptjeit tölthetik le, hanem egyetlen kattintással bárki megtudhatja, hogy a sarki bolt árukészletéből milyen úgynevezett „házi készítésű” robbanó képes anyagot tud létrehozni. Akinek pedig nincs kedve otthon vegyszkedni, az szintén az internetnek köszönhetően megtalálhatja azt a személyt akinek volt, és egész egyszerűen megrendeli a kész anyagot. Ezen tények tükrében számolnunk kell

¹ Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola E-mail: tamas.gall@sec-tech.hu

² Bírálta: Prof. Dr. Lukács László nyá. mk. alezredes E-mail: llukacsv@gmail.com

³ Forrás: Dr. Lukács László: Kiből lehet robbantó? A bombamerényletek humán oldala – előadás a Magyar Robbantástechnikai Egyesület, „Fúrás-robbantástechnika 2010” Nemzetközi Konferenciáján, Balatonkenese, 2010. szeptember 07-10. (megjelent a konferencia kiadványában, pp. 177-185.)

azzal, hogy a könnyedén megszerezhető illegális anyagok segítségével olyan robbanó eszközöket állíthatnak és állítanak elő, amellyel a mi életünket is veszélyeztethetik.⁴

A nemzetközi viszonylatot követve nálunk is egyre több a robbantásos cselekménnyel való fenyegetés, melyek célja, hogy az adott intézményben, objektumban zavart keltsenek, és ez által az átvizsgálás idejére szóló kényszerű leállással bevétel kiesést generáljanak, vagy az átmeneti zűrzavart kihasználva megbízónk gazdasági érdekeit sértő információkat juttassanak ki. Ezen kívül a bombafenyegetések motivációi között erősen jelen van a piaci hitelrontás is, amely nem áll másból, mint a robbantással való fenyegetéssel az intézmény, üzem, irodaház rutin működésének szabotálásából (az átvizsgálás idejére kényszerűen részlegesen vagy teljesen leáll). A sorozatos leállásból eredő termelés kiesést kihasználva, a konkurens cég az adott intézmény üzleti partnereit átcsábítja magához, ez által szerevezve magának nagyobb piaci részesedést.

A fenti tények figyelembe vételével egyetlen vagyoni védelmi rendszer sem tekinthető felkészültnek addig, amíg nincs megbízható koncepciója bombafenyegetések és extrém helyzetek kezelésére.

Extrém helyzet

Vagyonvédelemben extrém helyzetnek nevezzük azokat a körülményeket, amely a védendő objektum napi rutin-szerű működését, az üzletmenet folytonosságát oly módon megzavarja, hogy az akár ideiglenesen, akár véglegesen is az adott objektum evakuálásához és leállításához vezet.

Az extrém helyzetet okozhatja:

- gazdasági körülmény;
- természeti csapás;
- emberi tényező.

A humán oldal, vagyis az emberi tényező kockázata egyaránt lehet belső illetve külső tényező.

Az, hogy az adott intézmény, szervezet hogyan kezeli az ilyen jellegű extrém helyzeteket, alapvetően az ez irányú felkészültségi szintjüktől függ. **Biztonsági relevanciájú extrém helyzetekre való felkészültség szintjeit** az alábbi módon csoportosíthatunk:

- jól felkészült;
- részben felkészült;
- felkészületlen.

⁴ Forrás: Daruka Norbert: A bűnös célú/terror jellegű robbantások és az ellenük való védekezés lehetőségei, különös tekintettel a tűzszerész feladatok ellátására Doktori (PHD) értekezés Nemzeti Közszolgálati Egyetem katonai Műszaki Doktori Iskola Budapest 2013.

A kategóriák belső tartalmát az alábbi táblázat tartalmazza

<p>Jól felkészült</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az objektum vagyónvédelmi koncepciójában aktívan foglalkoznak kockázatkezelési programmal; - A legutolsó kockázat elemzésnél figyelembe vették az extrém helyzetek lehetőségét és hatásait az objektumban tartózkodókra, anyagi javakra valamint az adott létesítmény jó hírűvére egyaránt; - Rendelkezik megfelelő válaszintézkedésekkel (beleértve: beavatkozók körét és felelősségüket, a helyettesítés megszervezését, a védelmi tudatossági tervek és a felkészített válság-kommunikációs megbízottak meglétét); - Rendszeres gyakorlatokat végeznek, melynek eredményeként szükség szerint újra értékeli a válasz lépések helyességét, és a fenyegetettség szintjét; - A management egy tagja kockázati felügyelőként folyamatosan ellenőrzi a kész program ellenálló képességét, valamint a szélsőséges biztonsági fenyegetések naprakészességét; - Maradéktalanul teljesítette a Részben felkészült állapot elemeit.
<p>Részben felkészült</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rendszeres kockázatelemzésekkel megalapozott létesítmény védelmi intézkedésekkel rendelkezik; - Nem csak hagyományos létesítményekre vonatkozó biztonsági szabályok vannak érvényben, hanem azokat az adott objektumhoz igazított specifikus tényezőkkel kiegészítették; - Rendelkezik kipróbált és működőképes vészhelyzeti kommunikációs képességgel; - Proaktív komplex védelmi rendszerrel rendelkezik.
<p>Felkészületlen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nem fordítanak jelentős figyelmet az extrém biztonsági kockázatokra; - Kizárólag alapvető létesítményvédelmi intézkedések vannak érvényben (ki-be lépés szabályozása, videó-riasztó és monitoring rendszerek üzemeltetése); - Nincsenek érvényes üzletmenet folytonosságot támogató intézkedések.

A jelenlegi biztonsági környezetben mérni kell az adott intézmény, vállalat azon képességét, hogy egy esetleg alacsony valószínűségű, de nagy hatású zavar (extrém helyzet) bekövetkezése esetén milyen gyorsan képes visszatérni a normális teljesítmény szintre⁵.

Az extrém helyzetek listáját nagyban befolyásolja a védendő objektum⁶:

- létezésének célja;
- gazdasági helyzete;
- társadalmi megítélése;
- földrajzi elhelyezkedése.

⁵ MUELLER, Othmár: Bombariadó. Szövetkezeti Szervezési Iroda Budapest 1991.

⁶ D. SHAWN Fenn – RICHARD Flynn – PAUL Taylor – TONY Moore: Jane's Facility Security Handbook August 15, 2006 Edition: 2nd ISBN-10: 0710627823

Mindezeket figyelembe véve be kell látni, hogy sok olyan, véletlenszerűen bekövetkező esemény, mint a földrengések, árvizek, társadalmi vagy politikai elégedetlenkedés, partner üzleti kudarcok éppúgy hatással vannak a működésre, mint egy bomba fenyegetés vagy terrorista akció. A hatékony reakció képessége nem származhat ad-hoc intézkedésekből, függetlenül attól, hogy az mennyire jó szándékú vagy motivált végrehajtók által történik.

Bombafenyegetés

Alapvetően a bombafenyegetés vagy Közveszéllyel történő fenyegetés egyfajta extrém helyzet, amelyet kezelni kell, mivel a fenyegetett objektum működését jelentősen megzavarja.

A Magyar jogszabályok szerint a „Bombafenyegetés” – „Bombával történő fenyegetés” – „Robbantással történő fenyegetés” minden esetben bűncselekménynek számít és hivatalból üldözendő.⁷

Elkövetési formától függően megvalósítható a 2012 évi C. törvénybe a Büntető törvényövbé foglaltak szerint:

- 314 § Terrorcselekmény;
- 322 § Közveszély okozása;
- 324 § Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés;
- 329 § Haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés;
- 338 § Közveszéllyel fenyegetés.

Az elkövetési forma lehet:

- Megvalósított robbantásos cselekmény;
- Robbanó szerkezet vagy imitációjának elhelyezése, riadalom keltési céllal, de robbantás nélkül;
- Fenyegetés:
 - o Személyesen szóban;
 - o Telefonon;
 - o Írásban;
 - o Ráutaló magatartással.

A büntetőjogi besorolást befolyásolja, hogy mi ellen intézték a támadást (jelen esetben fenyegetés is támadásnak számít):

- állami intézmény ellen;
- állam működése szempontjából kiemelt fontosságú intézmény ellen;
- tömegközlekedési eszköz/társaság ellen;
- tömegtartózkodású hely/rendezvény ellen;
- gazdasági társaság vagy civil szervezet ellen;
- magánember ellen.

További befolyásoló tényező az elkövetés eszköze, úgymint:

- eszköz nélküli fenyegetés;
- katonai, ipari vagy házi készítésű robbanóanyag, robbanó szerkezet;

⁷ MÁCSÁR Gábor: BIZTONSÁGI ŐR TESTŐR VAGYONŐR GYAKORLATI ISMERETEK. 2010.jegyzet

- katonai, ipari vagy házi készítésű robbanóanyag vagy robbanó szerkezet imitációja;
- „üres” (vagy gyakorló) szabvány katonai robbanó test;
- megtévesztésre alkalmas eszköz.

Magyarország a nemzetközi terrorizmus szempontjából jelenleg alacsony kockázatú, de ez korántsem jelenti azt, hogy a hazai bűnügyi történelem ne rendelkezne megvalósított, vagy pusztán megkísérelt, de kivitelezését tekintve sikertelen robbantásos esetekkel.

Ma is kockázatnak tekinthető valós, nemzetközi terrorfenyegetettségre utaló robbantásos példát a Magyarország területéről szerencsére jelen anyag készítésekor nem említhető. Sajnos ez nem azt jelenti, hogy nálunk ne fordulnának elő robbantásos események. Jó példája volt ennek a 90-es évek végén megvalósított számos robbantásos merénylet, amely az alvilág átrendeződését eredményezte egy merénylet sorozatban. De a közelebbi múltban is találunk robbantásos cselekmény sorozatra példákat, pl.: 2006-tól 2009-ig tartó intervallumban számos ATM automatát robbantottak fel haszonszerzési céllal.

Végezetül bűnügyi történelmünkben ismeretes egy 2014 évi januári eset, melynek során szintén ATM-et robbantott egy mindezidáig ismeretlen elkövető Budapest XIII. kerületében. Az eset érdekessége, hogy a tudósításokban fellelhető szakértői nyilatkozatokból kiderült: a tettes robbanószerkezet készítési ismeretekkel rendelkezhetett mégis jelentősen elmeretezte a robbanóanyag mennyiséget ahhoz, hogy csupán az ATM megnyitása legyen a célja. A valós indok máig ismeretlen.

A robbantásos cselekmények viszonylag alacsony számával szemben, Magyarország sem marad el a nemzetközi átlagtól a robbantással fenyegetések területén.

A robbantással történő fenyegetések számos területen jelennek meg, gyakran a józan ésszel felfoghatatlan motivációk eredményeként.

Robbantással fenyegetés típusai:

- a fenyegetés írott formában történik, vagy valamilyen média hordozón keresztül adják át az üzenetet;
- a fenyegetés e-mailben érkezik;
- a robbantási szándék tényét személyesen közli az elkövető az objektumban;
- a fenyegetés telefonon történik (ez a leggyakoribb elkövetési módszer - érkezik az általunk védett objektumba, vagy közvetlenül rendvédelmi szervekhez is.)

Leggyakrabban fenyegetett intézmények:

- állami és közintézmények (iskolák, hivatalok);
- rendezvények, szórakozó helyek;
- tömegtartózkodású helyek (bevásárló központok);
- gazdasági társaságok (gyárak, termelő üzemek).

Látható, hogy nincs kivétel. Előbb utóbb mindenhol bekövetkezhet egy robbantásos fenyegetés, csak egy kellőképpen motivált fenyegető kell hozzá.

A motiváció olyan sokféle lehet, mint ahány ember él a földön, de az alapvető cél minden esetben ugyanaz. Valamilyen nyomást gyakorolni a fenyegetett objektumra és megakasztani annak üzemszerű működését akár csak ideig-óráig.

Gyakran előforduló motivációk:

- vallási, párt-politikai nézet;
- gazdasági érdek;
- rendkívüli szabadidő nyérése;
- bosszú.

Vallási, párt-politikai nézet: jelenleg elsősorban a hazai zsidó közösség rendezvényeinek, illetve politikai rendezvények megzavarása jelenik meg motivációs célként az elkövetőknél. Az Iszlám Állam fokozott európai térnyerésével ennek a motivációnak a felerősödésére is számítani kell (lásd a nyugat-európai országokban már elkövetett merényleteket).

Gazdasági érdek: többféle is lehet, pl.

- a zavart kihasználva információ, üzleti titkok megszerzése és kijuttatása az adott objektumból;
- üzleti jó hírnév rontása, folyamatos termelés megállítással;
- nyomásgyakorlás alacsonyabb szolgáltatási díjakra;
- a zavart kihasználva nyersanyag, késztermék vagy árú eltulajdonítása.

Rendkívüli szabadidő nyérése: a fenyegetett objektumban tartózkodó személy követi el, hogy a leállás idejére hosszabb szünetet kaphasson, vagy iskolai vizsgát, bírósági tárgyalást elnapolhasson.

Bosszú: ez a motivációs csoport mozog talán a legszélesebb skálán. Az elbocsájtott munkavállaló által az elszenvedett sérelemért történő elégtételtől, a bevásárló központokba betelepült galery-k rivalizálásán keresztül, egy nemzetiségében vagy vallásában (valóan, vagy vélten) sértett egyén vagy közösség radikális akciójáig terjedhet a skála. Extrém eseként említhetjük, amikor egy pszichésen sérült személy követ el, látszólag érthetetlen, így előre nem is prognosztizálható robbantásos cselekményt..

A bombafenyegetés esetén alapvetően három reagálási alternatívával számolhatunk:

1. Figyelmen kívül hagyjuk: a fenyegetés figyelmen kívül hagyása sajátos problémákkal járhat. Bár statisztikailag bizonyítható, hogy a beérkező bombafenyegetések csekély része valós, de azt a tényt, hogy a fenyegetés között akadhat valós is nem hanyagolhatjuk el. Ha az alkalmazottak, vagy bérlők rájönnek, hogy a beérkező bombafenyegetésre nem reagál a vezetőség elvárható módon az demoralizáló hatású lehet, és hosszú távon befolyásolhatja az üzleti tevékenységet is. Ezen túlmenően, ha a fenyegető megtudja, hogy bejelentését semmibe veszik, ez arra készítheti valóban elhelyezzen egy robbanó szerkezetet, szándékai komolyságát bizonyítandó.
2. Azonnali kiürítést rendelhetnek el: elsőre a teljes evakuálás tűnik a legbiztonságosabb módszernek, de ennek az érintettekre ható negatív hatásait sem piaci, sem gazdasági szempontból nem szabad figyelmen kívül hagyni. Első magától értetődő eredménye az objektum üzleti életének, termelésének a normális kerékvágásból való kiküszöbölése, akadályozása, átmeneti szünetelése. Ha a fenyegető tudomást szerez a kiürítésből eredő eredményről, állandó fenyegetésekkel térdre kényszerítheti a vállalkozást. Egy alkalmazott által elkövetett fenyegetés egyben szabad időt teremthet számára az átvizsgálás végéig. Mindezekon túl a fenyegető üres fenyegetésekkel megfigyelheti az

adott objektum kiürítésének menetét útvonalát, és egy adandó alkalommal a kiürítési/menekülési útvonal kijáratánál helyezhet el robbanószerkezetet.

3. Átkutatás és szükség esetén történő kiürítést rendelhetnek el: ez a módszer lehet a legbiztonságosabb megoldása a hétköznapi működés/termelés megőrzésének. Ebben az esetben egy bombafenyegetést követően szakszerű épület és terület átkutatást rendelnek el és hajtják végre. Amennyiben gyanús csomag, vagy szerkezet kerül előtálalásra, akkor ebben az esetben természetesen az objektum kiürítését kell elrendelni. Ennek az eljárásnak nagy előnye, hogy kiürítésénél a robbanószerkezet által veszélyeztetett körzetet el tudják kerülni.

A fenyegetések elemzése alapján nem lehet olyan objektív feltételrendszert kialakítani, amely segítségével egyértelműen meg lehetne állapítani a fenyegetésről, hogy valós-e vagy sem, ezért minden fenyegetést valóságosnak kell tekintenie addig, amíg az ellenkezőjéről meg nem győződünk.

A megelőző jellegű biztonsági intézkedések alkalmazásával a robbantásos cselekmények elkövetésének a veszélyét – ha nem is lehet kizárni – jelentősen le lehet csökkenteni.

A szakszerűen és rendszeresen végrehajtott ellenőrzések leszűkítik az esetleges bűnözők és terroristák mozgásterét, valamint annak lehetőségét, hogy az objektumban bármilyen, az emberi életre, egészségre, vagy a vagyon- és közbiztonságra veszélyes tárgyat el tudjanak helyezni. Ez érthető is, mivel az elkövető szándékát alap esetben a fenyegetést fogadó nem ismeri. De a komplex védelmi rendszer tartalmazhat olyan elemeket, folyamatokat, amelyek szigorúan ellenőrzött üzemeltetése mellett fenntartható az üzletmenet folytonossága anélkül, hogy akár rövid időre is le kellene állni egy kényszerű hatósági átvizsgálás idejére.⁸

Biztonságot növelő és fenyegetettséget csökkentő intézkedések

Az objektumba történő belépés, onnan kilépés, valamint a bent tartózkodás szabályainak pontos részletes meghatározása, szabályozása: a vagyonőr az aktív objektumvédelem szerves része, ami lényegében olyan élőerővel, technikai eszközökkel, elektronikai berendezésekkel, illetve ezek kombinációjával megvalósított tevékenység, amely biztosítja az objektum működését veszélyeztető tényezők időbeni felfedezését, megelőzését, megakadályozását, megszakítását, elhárítását és a következmények hatékony felszámolását.⁹

A védendő objektumok a be/ki lépés szempontjából többféleképpen lehetnek:

- zárt;
- nyitott;
- részben nyitott.

A védelem kialakítását ennek megfelelően kell kialakítani. Egy objektum vagyonvédelmében általában a ki- és bejáratok szükséges mértékű biztosítása jelenti az egyik legkényesebb feladatot. Mindamelllett a teljes külső héj védelme kiemelten fontos.

⁸ MUELLER, Othmár: Bombariadó. Szövetkezeti Szervezési Iroda Budapest 1991.

⁹ MÁCSÁR Gábor: BIZTONSÁGI ŐR TESTŐR VAGYONŐR GYAKORLATI ISMERETEK. 2010.jegyzet

A vagyonvédelmi szolgálat feladatkörének meghatározását nagymértékben befolyásolja:

- az objektum funkciója;
- az objektumban működő szervezetek száma tevékenységi köre;
- az objektumban dolgozók létszáma;
- az objektum fenyegetettsége;
- védendő vagyontárgyak jellege;
- az objektum és a belépési pontok építészeti kialakítása;
- ki és belépési pontok szétválaszthatósága;
- az objektum elhelyezkedése;
- az objektum körül határoltsága;
- forgalom nagysága, időbeli megosztottsága;
- beléptető, ellenőrző és átvizsgálást segítő technikai eszközök megléte, jellege;

A személyforgalom-szabályozásának legfontosabb kérdései:

- az objektumban dolgozók milyen igazolás alapján, milyen időszaki korlátozásokkal léphetnek ki- illetve be az objektumba
- A ki- illetve belépéskor milyen ellenőrzéseket és milyen módszer szerint kell végrehajtani (mindenkire kiterjed, meghatározott ismérv szerinti csoportokra terjed ki, időszaki korlátok, alkalmazott technikai eszközök);
- Hogyan történik a dolgozók rendszeres ki-be léptetésének regisztrációja (egyáltalán szükséges-e, ha igen naplóbeli bejegyzéssel, blokkoló óra, RFID, biometrikus azonosítás);
- Vannak-e ellenőrzés alól felmentettek, ki adhat engedélyt az ellenőrzés mellőzésére vagy egyszerűsítésére. és milyen módon (szóban személyesen, telefonon, rádióon, írásban, faxon, e-mailben, SMS-ben);
- Hogyan történik a látogatók beléptetése, szem előtt tartva a dolgozói belépés szabályait;
- Hogyan történik a hivatalos személyek beléptetése (rendőrség, adóhivatal, orvosmentők);
- Hogyan történik a külsős karbantartók beléptetése;
- Mí a követendő eljárás ki é beléptetésnél az objektum működését érintő rendkívüli helyzet esetén.

A portán vagy recepción portaszolgálatot ellátó vagyonőrök találkoznak először az objektumba belépő személyekkel (lehetnek: management tagjai, dolgozók, látogatók, üzletfelek, hozzátartozók, hivatalos személyek, üzemzavar elhárítók).¹⁰ Részükre az őr jogosult kérdéseket feltenni arra vonatkozólag, hogy milyen indokkal lépnének be az épületbe, ezért a kommunikációt, mint az információ szerzés leghasznosabb módját megfelelően, előre meghatározott módon kell alkalmazni.

Az őr köteles tájékoztatni mindenki a be/ki lépés és bent tartózkodás szabályairól, valamint az adott objektumba behozatali tilalom alá eső tárgyak listájáról. A tájékoztatást követően fontos az alapos ruházat és csomag átvizsgálása megfelelő eszközökkel.

¹⁰ MÁCSÁR Gábor: BIZTONSÁGI ŐR TESTŐR VAGYONŐR GYAKORLATI ISMERETEK. 2010.jegyzet

Ruházat, csomag átvizsgálás szabályai

A ruházat, csomag átvizsgálás gyakorlatilag egy olyan biztonsági intézkedés, amely azt hivatott biztosítani, hogy a belépni szándékozó személy nem tart magánál másokra vagy az objektum biztonságára veszélyes eszközt, fegyvert, tárgyat.

A beléptetés során ruházat-csomag átvizsgálás alatt manapság műszeres vizsgálatot értünk, melynek során valamilyen típusú fémkereső eszközt valamint röntgen berendezést használunk, melyek eredményességét akár random eljárással is, de fontos valamilyen robbanóanyag detektáló eszközzel megtámogatni.

Konklúzió

Az objektum kellő mértékű biztosítása érdekében, az objektumba történő belépés, onnan kilépés, valamint a bent tartózkodás szabályainak pontos részletes meghatározása, szabályozása egyaránt ki kell hogy térjen a személyek, gépjárművek és beszállításra kerülő csomagok, nyersanyagok és egyéb árukra is.

Mivel robbanóanyagot és szerkezetet nem csak beszállítani lehet egy adott objektumba, hanem az ott jelen lévő vegyi anyagokból házilagosan is előlehet állítani, ezért a védendő területen szükséges a rendszeres robbanóanyag-maradvány kutató ellenőrzés is.

Minden vizsgálati esetben az adott típusú vizsgálatra vonatkozó ugyanazon szigorú, előre definiált, a minőség irányítási rendszerhez igazított KPI mérőszámokat és protokollt kell alkalmazni, a végső eredményesség érdekében. Az alapvető bomba-biztonsági megelőző intézkedésekkel nem csak a vagyonszervi szervezet tagjainak kell tisztában lenni, hanem az adott objektum valamennyi dolgozóját, rendszeresen visszatérő látogatóját fel kell készíteni az alapvető megelőző intézkedésekre.

Objektum biztonsági szempontból nagyon fontos az elhagyott, gyanús tekintett csomagok, tárgyak kezelése, mivel a robbantásos cselekményeket legtöbbször csomagnak, táskának vagy más hétköznapi tárgynak álcázott szerkezetekkel követik el.

A végső eredményesség érdekében a jelenleg hatályos jogi szabályozás szerint, a működtetett megelőző védelmi intézkedéseket auditáltatni kell, és jóvá kell hagyatni a rendőrség illetékes szervével, hogy az valóban hatásos és működőképes legyen.

Irodalomjegyzék:

1. DARUKA Norbert: A bűnös célú/terror jellegű robbantások és az ellenük való védekezés lehetőségei, különös tekintettel a tűzszerész feladatok ellátására Doktori (PHD) értekezés Nemzeti Közszolgálati Egyetem katonai Műszaki Doktori Iskola Budapest 2013.
2. LUKÁCS László: Kiből lehet robbantó? A bombamerényletek humán oldala – előadás a Magyar Robbantástechnikai Egyesület, „Fúrás-robbantástechnika 2010” Nemzetközi Konferenciáján, Balatonkenese, 2010. szeptember 07-10. (megjelent a konferencia kiadványában, pp. 177-185.)

3. LUKÁCS László: Bombafenyegetés – a robbanóanyagok története, Repüléstudományi Közlemények 2012. 2. szám, pp. 409-430. HU ISSN 1789-770X
4. HUNYADI Ferenc – LUKÁCS László – MUELLER Othmár: A ROBBANTÁSOK ELLENI VÉDEKEZÉS FELADATAI BME Mérnöktovábbképző Intézet, Budapest, 1993.
5. D. SHAWN Fenn – RICHARD Flynn – PAUL Taylor – TONY Moore: Jane's Facility Security Handbook August 15, 2006 Edition: 2nd ISBN-10: 0710627823
6. LUKÁCS László: KATONAI ROBBANTÁSTECHNIKA ÉS KÖRNYZETVÉDELEM. ZMNE. 1997. jegyzet
7. MÁCSÁR Gábor: BIZTONSÁGI ŐR TESTŐR VAGYONŐR GYAKORLATI ISMERETEK. 2010.jegyzet
8. MUELLER, Othmár: Bombariadó. Szövetkezeti Szervezési Iroda Budapest 1991.

Felhasznált jogszabályok:

1. 1994.évi XXXIV. törvény a rendőrségről
2. 2012. évi CXX. Törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról
3. 68/2012. (XII. 14.) BM rendelet a rendészeti feladatokat ellátó személyek, a segédfelügyelők, valamint a személy- és vagyonőrök képzéséről és vizsgáztatásáról